

УКАЗАНИЯ

**за организацията и приключването
на 2023/2024 учебна година
за Випуск 2024**

ДЪРЖАВНИ ЗРЕЛОСТНИ ИЗПИТИ

Държавните зрелостни изпити за придобиване на средно образование се полагат от учениците, успешно завършили XII клас.

Нормативни документи, определящи съдържанието, реда и начина за полагане, са:

- ❑ ЗПУО, чл. 132 – 136;
- ❑ НАРЕДБА № 11 за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДЪРЖАВНИ ЗРЕЛОСТНИ ИЗПИТИ

Чл. 132, ал. 2 от ЗПУО: «Зрелостниците, обучавани по училищен учебен план, който осигурява профилирана подготовка, придобиват средно образование след успешно полагане на задължителен държавен зрелостен изпит по учебния предмет **Български език и литература** и на задължителен държавен зрелостен изпит по профилиращ учебен предмет.»

Чл. 134, ал. 1 от ЗПУО: «Задължителният държавен зрелостен изпит по учебния предмет **Български език и литература** се полага върху учебно съдържание, изучавано в **задължителните учебни часове** във **втория гимназиален етап** на средно образование.»

Чл. 134, ал. 2 от ЗПУО: «Вторият задължителен държавен зрелостен изпит се полага по учебните предмети **Чужд език, Математика, Информатика, Информационни технологии, Физика и астрономия, Биология и здравно образование, Химия и опазване на околната среда, История и цивилизации, География и икономика, Предприемачество, Музика, Изобразително изкуство и Философия**, ако ученикът го е изучавал в **избираемите учебни часове** като **профилиращ учебен предмет** във **втория гимназиален етап** на средно образование. Държавният зрелостен изпит се полага върху учебното съдържание от **задължителните модули** на профилиращия учебен предмет.

ДЪРЖАВНИ ЗРЕЛОСТНИ ИЗПИТИ

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ДЪРЖАВНИ ЗРЕЛОСТНИ ИЗПИТИ

Чл. 135, ал. 1 от ЗПУО: «...зрелостникът може да положи и до два допълнителни държавни зрелостни изпита по избрани от него учебни предмети измежду учебните предмети Български език и литература, Чужд език, Математика, Информационни технологии, Физика и астрономия, Биология и здравно образование, Химия и опазване на околната среда, История и цивилизации, География и икономика и Философия.»

Чл. 135, ал. 2 от ЗПУО: «В случай че избраният учебен предмет за допълнителен ДЗИ е изучаван от ученика като профилиращ, държавният зрелостен изпит се полага върху учебното съдържание от задължителните модули на профилиращия учебен предмет, изучавано в избираемите учебни часове във втория гимназиален етап на средно образование.»

Чл. 135, ал. 3 от ЗПУО: «В случай че избраният учебен предмет за допълнителен ДЗИ не е изучаван от ученика като профилиращ, държавният зрелостен изпит се полага върху учебното съдържание, изучавано в задължителните учебни часове в средната степен на образование.»

Чл. 135, ал. 4 от ЗПУО: «Зрелостникът може да положи допълнителен държавен зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература само ако е изучавал учебния предмет като профилиращ.»

Чл. 135, ал. 5 от ЗПУО: «Освен по БЕЛ, допълнителен държавен зрелостен изпит не може да се полага по учебен предмет, по който зрелостникът е положил задължителен държавен зрелостен изпит.»

ДЪРЖАВНИ ЗРЕЛОСТНИ ИЗПИТИ

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ДЪРЖАВНИ ЗРЕЛОСТНИ ИЗПИТИ

Чл. 167, ал. 3 от ЗПУО: «Валидирането по учебен предмет по чл. 134, ал. 2 се извършва по реда на допълнителните държавни зрелостни изпити, като лицето избира дали да положи изпита върху учебното съдържание, което в училищното образование се изучава за придобиване на общообразователната подготовка в класовете от средната степен на образование, а за български език и литература - от втория гимназиален етап, или върху учебното съдържание от задължителните модули на профилирания предмет, предвидено за изучаване в избираемите часове във втория гимназиален етап на средно образование. »

Желаещите трябва да подадат заявление до началника на регионалното управление на образованието. Сроктът за това е същият като за подаване на заявление за явяване на държавния зрелостен изпит.

Чл. 168, ал. 1, т. 2 от ЗПУО: «... удостоверение за валидиране на компетентности по учебен предмет по реда на допълнителните държавни зрелостни изпити, което при кандидатстване във висше училище дава право за включване на оценката в балообразуването или за прием при условията на чл. 68, ал. 4 от Закона за висшето образование »

ДЪРЖАВНИ ЗРЕЛОСТНИ ИЗПИТИ

Държавните зрелостни изпити се провеждат в две сесии:

- през май – юни;
- през август – септември;

съгласно [Заповед № РД 09-2046/28.08.2023 г.](#) за определяне на дати и график на дейностите за организацията, провеждането и оценяването на държавните зрелостни изпити през учебната 2023/2024 година

Дати:

БЕЛ – 17.05.2024 г., начало 08:30 ч.

II ДЗИ - 20.05.2024 г., начало 08:30 ч.

В цитираната по-горе заповед е графикът на дейностите по организацията, провеждането и оценяването на ДЗИ през 2023/2024 учебна година.

Важни дати

Подаване на заявления за допускане на ДЗИ:

6 – 21 февруари 2024 г.

В заявлението се посочва на какви изпити ще се яви зрелостникът.

Пробни изпити за випуска, организирани от гимназията:

Януари 2024 г. – пробен изпит по избираем предмет (Втори ДЗИ);

Декември 2023 г. и април 2024 г. – пробен изпит по БЕЛ.

Изпити за промяна на оценките по учебни предмети след завършена образователна степен, съгласно чл. 33 от Наредба №11 за оценяване на резултатите от обучението на учениците

1. Учениците, завършили 12. клас, имат право еднократно да се явят на **изпити за промяна на годишна оценка по предмет или модул за 11. клас и за 12. клас и за промяна на окончателна оценка при завършване на втори гимназиален етап, но на не повече от три изпита.**
2. Изпитите за промяна на годишна оценка и изпитите за промяна на окончателна оценка се провеждат **след приключване** на учебните занятия за XII клас.
3. Изпитът за промяна на годишна оценка се полага върху учебното съдържание за съответния клас и за съответния вид подготовка. Ученикът може еднократно да се яви на такъв изпит.
4. Изпитът за промяна на окончателна оценка при завършване на гимназиален етап се полага върху учебното съдържание, изучавано в класовете от етапа. Ученикът може еднократно да се яви на такъв изпит.
5. Получената оценка на изпит за промяна на годишна или на окончателна оценка е **крайна**. Когато получената оценка е Слаб 2, ученикът се явява на поправителен изпит.
6. За явяване на тези изпити ученикът подава заявление до директора на училището, с което се отказва от формираната вече оценка.

**Срок за подаване на заявления за явяване на
изпити за промяна на оценката за Випуск 2024:**

от 22.04.2024 до 26.04.2024 година

Евентуални дати за полагане на тези изпити:

14 и 15 май 2024 година

Изпращане на випуска – 13.05.2024 г.

Номинации ПМГ 2024 – 13.05.2024 г.

ПОПРАВИТЕЛНИ ИЗПИТИ

1. Ученици, получили годишна оценка Слаб 2 по учебни предмети от ЗП или ПП, имат право на **две редовни поправителни сесии**. Те се провеждат до две седмици след приключване на учебните занятия и до две седмици преди началото на учебната година по ред, определен със заповед на директора на училището.

За учебната **2023/24 година** сесиите са, както следва:

Първа сесия: 14 – 15 май 2023 г.

Втора сесия: 15 – 16 август 2023 г.

2. Учениците от последния гимназиален клас, които имат оценка Слаб 2 по учебни предмети от ЗП или ПП на редовните и/или на допълнителната поправителна сесия или не са се явили на поправителни изпити, могат да се явяват на поправителните изпити в януарска поправителна сесия и в редовните поправителни сесии за следващата учебна година, които са две и се провеждат до две седмици след приключване на учебните занятия и до две седмици преди началото на учебната година по ред, определен със заповед на директора на училището.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДИПЛОМАТА ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

Общият успех от дипломата се изчислява като средноаритметична оценка с точност до 0,01 от оценките от:

- ❑ **раздел „Задължителни часове - общообразователна подготовка“;**
- ❑ **раздел “Избираеми учебни часове – разширена/профилирана подготовка“.**

Оценката от раздел „ООП“ се формира с точност до 0,01 като средноаритметична от годишните оценки по учебния предмет, изучаван във втория гимназиален етап в задължителните учебни часове (Раздел А на учебния план).

Оценката от раздел „ИУЧ-РП/ПП“ се формира с точност до 0,01 като средноаритметична от годишните оценки по учебния предмет, изучаван във втория гимназиален етап в избираемите учебни часове (Раздел Б на учебния план).

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДИПЛОМАТА ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

Раздел „Задължителни часове - общообразователна подготовка“

В дипломата се вписват всички учебни предмети, изучавани в ЗУЧ-ООП по учебен план за втория гимназиален етап.

Оценката по всеки един учебен предмет, изучаван в ЗУЧ-ООП, е средноаритметична с точност до 0,01 от оценките по предмета в годините, в които е бил изучаван в гимназиален етап. В дипломата се вписва и хорариумът по отделните учебни предмети като сума от хорариума на предмета в годините, в които е изучаван.

Ако ученикът е освободен от часовете по ФВС за една или повече години, се вписва хорариумът от всички години, а оценката е средноаритметична от годините, в които ученикът е изучавал предмета. Ако ученикът е освободен от часовете по ФВС през целия гимназиален етап, в дипломата се вписва “освободен“, както и хорариумът от всички години.

За учениците, обучавани в неприсъствени форми, се изписва хорариумът, предвиден в учебния план за съответните неприсъствени форми.

Хорариум ЗУЧ-ООП за дипломата

Учебни предмети	Клас на изучаване	Хорариум
БЕЛ	11, 12	201
Английски език	11, 12	134
Втори чужд език	11, 12	134
Математика	11, 12	134
Гражданско образование	11, 12	67
ФВС (и УЧСД)	11, 12	201
Общо часове		871

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДИПЛОМАТА ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

Раздел „Избираеми учебни часове – разширена/профилирана подготовка“

В дипломата се включват всички предмети, изучавани като профилиращи в курса на обучение.

Вписва се и хорариумът, с който са изучавани.

Хорариумът се формира само от учебните години, в които предметът е бил профилиращ.

Оценките са средноаритметични от годишните оценки от гимназиален етап за обучение за годините, през които е изучаван като профилиращ.

Предметите се подреждат по ред, определен от училищния учебен план.

Хорариум ИУЧ-РП/ПП за дипломата

Учебни предмети	Клас на изучаване	Хорариум					
		12.а	12.б	12.в	12.г	12.д	12.е
Български език - РП		134	134	134	134	134	134
Английски език - ПП	11, 12	335	335	335	335	335	335
Математика - ПП	11,12			469	402		
Информатика - ПП	11,12			402	469	469	
Информационни технологии - ПП	11,12					402	402
География и икономика - ПП	11,12						469
Биология и здравно образование - ПП	11,12	436	436				
Химия и ООС - ПП	11,12	435	435				
Общо часове		1340	1340	1340	1340	1340	1340

Забележка: Оценките от ИУЧ-РП/ПП се вписват на отделен ред в дипломата и участват при формирането на средноаритметичната оценка от раздела ИУЧ-РП/ПП.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДИПЛОМАТА ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

ДЗИ

Наред с окончателните оценки по предметите, изучавани във втори гимназиален етап, в дипломата за средно образование се вписват **в точки и в оценки** и резултатите от успешно положените задължителни държавни зрелостни изпити по чл. 134 от ЗПУО и допълнителни държавни зрелостни изпити по чл. 135 от ЗПУО.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДИПЛОМАТА ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

Раздел „Факултативни учебни часове“ (ФУЧ)

В раздела ФУЧ се изписват учебните предмети, изучавани като ФУЧ от съответния ученик.

Хорариумът се формира като сума от часовете, в които предметът е изучаван.

Предметите се подреждат по ред, определен от учебния план.